

IMATGES SAGRADES I PASSOS DE SETMANA SANTA

DECRET

L'Església ha tractat de ressaltar i donar suport al llarg de la història a una concepció teològica adient sobre el sentit cultural de les imatges com a elements rellevants de pietat popular, evitant alhora possibles desviacions.

Diu el Directori sobre la Pietat Popular i la Litúrgia: *“Fou especialment el Concili Nicè II, ‘seguint la doctrina divinament inspirada dels nostres Sants Pares i la tradició de l'Església Catòlica’, el que defensà amb força la veneració de les imatges sagrades...”*. *“Això no obstant, la veneració de les imatges, si no es basa en una concepció teològica adient, pot causar desviacions. Cal, doncs, que s'expliqui als fidels la doctrina de l'Església...”*. (Cf. Directori sobre la Pietat Popular i la Litúrgia núm. 238 i 239).

“És necessari, sobretot, que els fidels adverteixin que el culte cristià de les imatges és quelcom en relació amb una altra realitat. La imatge no es venera per si mateixa, sinó pel que representa. Per això a les imatges, "se les ha de tributar l'honor i la veneració que els pertoca, no perquè hom cregui que hi ha certa divinitat o poder que justifiqui aquest culte o perquè s'hagi de demanar alguna cosa a aquestes imatges o posar-hi la confiança, com feien antigament els pagans, que posaven la seva esperança en els ídols, sinó perquè l'honor que se'ls tributa es refereix a les persones que representen" (cf. Directori sobre la Pietat Popular i la Litúrgia núm. 241).

El Concili Vaticà II també tractà sobre l'art sagrat pronunciant-se en favor d'un exercici lliure de l'art, sempre que servesqui als edificis i ritus sagrats amb l'honor i la reverència deguts, així com d'una revisió de la legislació sobre l'art sagrat (cf. *Sacrosanctum Concilium* núm.123 i 128).

Per tot això, els Bisbes i els seus col·laboradors directes, preveres i diaques, als quals correspon la tasca de presidir el culte de la comunitat, incrementar la vida litúrgica i coordinar les diverses formes culturals (cf. Directori sobre la Pietat Popular i la Litúrgia núm. 5) i, d'acord amb el cànon 391 §1 del Codi de Dret Canònic i en virtut de les nostres facultats ordinàries, dispòs les normes següents.

DISPÒS:

Article 1:

Totes les imatges sagrades i els passos de Setmana Santa estan subjectes a la normativa diocesana, als criteris litúrgics i als dictàmens de la Comissió Diocesana de Patrimoni Cultural i Art Sacre. També hauran de complir els requisits que mani la corresponent Associació territorial a què estan associades les diferents confraries, sempre en diàleg amb els responsables eclesiàstics diocesans i amb el Secretariat Diocesà de Confraries.

BENEDICCIÓ I VENERACIÓ D'IMATGES

Article 2:

- a) Pel seu significat cultural, l'Església beneeix les imatges destinades a la veneració pública. Quan es tracti d'una nova benedicció, s'haurà de deixar testimoni escrit de l'acte, tant a la Cúria diocesana com a la parròquia o institució religiosa, amb indicació de data i ministre.
- b) Cap imatge destinada al culte privat no podrà destinar-se al culte públic sense l'autorització de l'ordinari del lloc.
- c) Imatges i passos de Setmana Santa prèviament beneïts per autoritats eclesiàstiques competents d'altres diòcesis o ordinaris resten també sotmeses a la normativa diocesana d'aquesta Diòcesi de Mallorca i així mateix necessiten l'autorització expressa de l'ordinari del lloc per a rebre veneració pública dels feels, per a la seva ubicació en qualsevol capella o temple dins el territori diocesà, sigui parroquial, conventual, santuari, etc., i també per a poder sortir en processó.
- a) Les imatges i els passos de Setmana Santa que no compleixin aquests requisits no es beneiran, no podran estar exposades a veneració pública i en conseqüència no podran desfilar en processó.

UBICACIÓ D'IMATGES

Article 3:

- a) La imatge exposada a la veneració pública dels feels se situarà al lloc aprovat en l'expedient previ a la seva adquisició. Qualsevol canvi de lloc en el temple que sigui durador, haurà de comunicar-se per escrit a l'ordinari del lloc, exposant les raons que en motiven el trasllat i adjuntant informe de l'arxipreste. Caldrà, a més, un informe de les Delegacions de Patrimoni i Litúrgia. Aquesta autorització serà sol·licitada abans de començar els treballs artístics. Aquest requisit obligarà també quan es tracti d'un nou lloc de culte.
- b) Totes les confraries hauran de disposar d'un lloc adient per a custodiar el seu patrimoni artístic, sense que puguin albergar-se dins el temple peanyes, trons i andes de forma permanent, podent romandre aquests exposats en el temple només i exclusivament durant els dies de Setmana Santa.
- c) Qualsevol canvi en la ubicació de les imatges exposades a la veneració pública dels feels haurà de ser comunicat per part del president de la Confraria de Setmana Santa per escrit a l'ordinari del lloc, amb registre a la Cancelleria, exposant les raons que el motiven.
- d) Les imatges sagrades i els passos de Setmana Santa que hagin de ser traslladats per canvi de lloc, no podran ser portats festivament amb la presència d'aquells components propis d'una processó.

REPARACIÓ I RESTAURACIÓ D'IMATGES

Article 4:

- a) Per a poder procedir a la reparació o restauració d'una imatge exposada a la veneració dels feels en esglésies o oratoris que sigui preciosa per la seva antiguitat, el seu valor artístic o pel culte que se li tributa, o també per la seva devoció i tradició en les processons, no es procedirà mai a la restauració sense llicència de l'ordinari del lloc, donada per escrit, i aquest, abans de concedir-la, consultarà la Comissió Diocesana de Patrimoni Cultural i Art Sacre (cf. càn. 1189). En aquest cas, es procedirà amb el rigor i minuciositat més estrictes quant a tràmit de l'expedient, en tractar-se d'un objecte en veneració.
- b) La reparació, restauració i modificació en les imatges i els passos de Setmana Santa per part de les confraries necessitaran també la llicència corresponent de l'ordinari de lloc.
- c) Les confraries cercaran en tot moment l'assessorament oportú per garantir els criteris de valor religiós, de la qualitat artística i de les pròpies tradicions.
- d) Cuidaran de la conservació del patrimoni artístic de la seva propietat, per això abans d'iniciar el procés d'adquirir noves imatges o de substituir les existents, hauran de prioritzar la conservació i restauració de les ja existents, per tal de conservar al màxim la integritat de l'obra, el seu estat original i el seu transcurs en les processons, mantenint la mateixa advocació i devoció perquè no es provoqui estranyesa en el poble cristià ni es doni lloc a devocions desviades.
- e) La confraria afavorirà la restauració i conservació de les imatges ja existents respecte de l'adquisició d'imatges noves.

ADQUISICIÓ D'IMATGES

Article 5:

Qualsevol projecte sobre adquisició d'una imatge destinada a la veneració pública necessita el permís corresponent de l'ordinari de lloc, així com informes previs de les Delegacions Diocesanes de Litúrgia, Art Sacre i Patrimoni Artístic. Aquest requisit obligarà també quan es tracti de sortir en processó.

Article 6:

Per a l'adquisició d'imatges exposades a la veneració pública dels feels i per a poder sortir en processó, es procedirà de la manera següent:

- b) Les confraries interessades en l'adquisició de noves imatges i/o passos de Setmana Santa hauran de presentar una sol·licitud per escrit de les seves pretensions dirigida a Vicaria General, registrant la petició a través de la Cancelleria del Bisbat de Mallorca.

c) Per a aquesta sol·licitud es requereix:

- Projecte tècnic artístic de l'obra i memòria justificativa del que es pretén dur a terme, degudament documentats i acompanyats de fotografies, croquis, maquetes, etc., evitant la repetició iconogràfica d'allò ja existent en el lloc on ha de sortir en processó. No s'acceptaran els projectes ja consumats.
- Estudi iconogràfic en el qual es justifiqui la base bíblica o passatge evangèlic de l'obra en qüestió.
- El *currículum vitae* de l'artista designat, que ha de posseir titulació, per a dur a terme el projecte, aportant el major nombre de dades, articles, etc., que permetin conèixer-ne les qualitats, l'enginy, l'estil i la sintonia amb l'art sacre.
- Informe favorable de l'Associació de Confraries de Setmana Santa corresponent, o, en defecte d'aquesta, del rector, del responsable religiós o del consiliari.

Article 7:

L'Associació de la demarcació territorial registrarà tota la documentació a la Cancelleria del Bisbat de Mallorca.

Article 8:

La Cancelleria passarà tot el dossier al Secretariat Diocesà de Confraries, que tramitarà tot l'expedient a la Comissió Diocesana de Patrimoni Cultural i Art Sacre.

Article 9:

La Comissió Diocesana valorarà les característiques tecnicoartístiques del projecte en qüestió i emetrà el dictamen que estimi pertinent, el qual se sotmetrà a l'aprovació final de Vicaria General. No obstant això, si la Comissió entenia que no són suficients les dades o els documents aportats, abans d'emetre el dictamen requerirà a l'entitat que porti les dades necessàries o amplii convenientment les ja aportades. Una volta finalitzat l'informe, el passarà a Cancelleria.

Article 10:

La Cancelleria prepararà el decret i l'enviarà a la Vicaria General.

Article 11:

En darrer terme, Vicaria General signarà el decret i comunicarà als interessats la decisió final.

Palma 10 de juny de 2016

En aquesta data i en número de protocol 301/16, el Sr. Bisbe de Mallorca, Mons. Javier Salinas Viñals ha firmat el decret d'aprovació de la present normativa.

Jaume A Estela Cortés
Vicecanceller – Vicesecretari General